

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Báró Vojnits István.

Zombor, 1905. július 13.

Bács-Bodrog vármegyének 1905. évi június hó 28-án megtartott közgyűlése alkalmat adott a helyi sajtónak arra, hogy báró Vojnits István kiváló személyiségével, a közpályán eltöltött hosszú működésével és politikai szereplésével foglalkozzék. Ugy egyik szabadtéri sajtóorgánum, mint pedig egyik helybeli lap Vojnits István bárót ebből az alkalomból erősen és élesen megtámadta s oda konkludált a helybeli lap, hogy Vojnits báró örökre lehetlenné tette magát Bácsmegyében, vagyis — megbukott.

Most, hogy a kedélyek az izgalmas közgyűlés után talán némileg lecsillapultak már, indittatva érezzük magunkat, hogy higgadtan, tárgyilagosan mi is hozzászóljunk ehhez az ügyhöz. Eleve kijelentjük, hogy nem védeni akarjuk Vojnits bárót, és pedig azért nem, mert védelemre szüksége nincs. Megvédi őt minden támadással szemben a multja, eddigi nagyarányú működése és a működésével megszerzett tekintélye; de megvédi őt az a tisztelet is, amely a vármegye közönségének tulnyomó nagy részét irányában eltölti.

Mi is történt azon a közgyűlésen? Mint tudjuk, tárgyalás alá került Fernbach Károlynak ismeretes és lapunkban is közölt indítványa. Vojnits báró itt időzött városunkban, hogy a maga részét becsületes őszinteséggel szintén kivegye a nemzeti irányú hazafias munkából. Fernbach Károly indítványára az állandó választmány egy nem kevésbé hazafias, a passzív rezisztenciának, a törvényhatóságok ősi jogainak nem kevésbé megfelelő határozati javaslatot hozott. A Fernbach indítványa talán szigorubb, erélyesebb volt, de az állandó választmány javaslata mérséklete mellett jobban megfelelt a törvényes for-

máknak s a teljes szigorúság súlyát megadta azzal az intézkedéssel, hogy a vármegye közönsége tartozik minden hónapban rendkívüli közgyűlést tartani, tehát, ha szükséges, módjában állandó majd a közönségnek a még nagyobb szigor terére lépni. De elvégre a részletekben való különbség mellékes; maradjon meg mindenkinek e tekintetben a maga véleménye. A lényeg a fő! A lényeg pedig az volt, hogy az állandó választmány javaslata is teljesen megfelelt a hazafias szellemnek. Bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy maga Fernbach Károly az állandó választmány ülésén a saját indítványával szemben elfogadta az állandó választmány javaslatát. Másnap a közgyűlésen Fernbach Károly ezen elhatározásától elállott és indítványát fentartotta. Erre indult meg a vita.

A vita során felszólt báró Vojnits István is az állandó választmány javaslata mellett. Tehát mit akart Vojnits báró? Azt, amit előzőleg magával az indítványozóval is az állandó választmányon megbeszéltek. Azt akarta, hogy a nem kevésbé hazafias határozati javaslatot fogadják egyhangulag el. Ennek a célnak, ennek a törekvésnek szolgálata csak dicséretet és elismerést érdemel. Hiszen a magyarnak mindig a széthuzás volt az átka. A mai súlyos viszonyok között bizony félre kell tenni a széthuzást előidéző okokat és keresni kell azon érintkezési pontot, amely a magyarságot egygyé olvasztja. A becsületes törekvés nem ért célt. Vojnits bárót a bizottsági tagok egy része szenvedélyes közbekiáltásokkal gyakran félbeszakította s a heves vita befejezéséül — mint tudjuk — 2 szótöbbséggel Fernbach Károly indítványát fogadták el.

Ez a rövid tényállás. Ezt a tényállást elegendőnek tartották arra, hogy

Vojnits bárót gyalázzák, szidják, megbélyegezni igyekezzenek és kimondják reá, hogy bukott emberré vált.

Nos hát, a dolog nem így áll. A föld tovább forog a saját tengelye körül s minden évben egyszer megkerüli a napot. Vojnits István báró marad az, aki volt, marad ennek a vármegyének tisztelt, nagyrabecsült és nagytekintélyű fia és marad az ország közéletének egy jelentékeny tényezője.

Az igaz, hogy az állandó választmány javaslatát leszavazták s miután Vojnits István báró az állandó választmány javaslatát pártolta, a látszat az, hogy őt szavazták le. Az is igaz, hogy felszólalását szenvedélyes közbekiáltásokkal zavarták minduntalan. Tartsunk egy kis szemlét ezen jelenségek fölött.

Hogy Vojnits István báró az állandó választmány javaslatát pártolta, ezzel semmi gáncsolni való, megrovásra érdemes dolgot nem művelt. Az állandó választmány javaslata — mint kifejtettük — teljesen hazafias szellemű volt. Bizalmatlanságot tartalmazott az imparlamentáris kormány iránt, elítélte a képviselőháznak ex lexben való elnapolását s ha nem is oly határozott formában, de igenis megtagadta az adót és az ujoncozást. Vojnits báró állásfoglalása és felszólalása tehát csak dicséretet, elismerést és tiszteletet érdemel. Tudjuk, hogy az országos politikában minő exponált állást töltött és tölt be; ezen exponált állása dacára ime kereste az alkalmat, eljött anyamegyéjének közgyűlési termébe és tanúságot tett, hogy éppen olyan jó hazafi, mint más, eljött, hogy ő is tiltakozzék az alkotmány ellen elkövetett merénylet ellen. Nyiltan, férfiasan, komoly higgadsággal — félretéve minden érdeket — lépett sorompóba az alkotmány védelmére. Ez így volt, ez tény, ezt mindenkinek el kell ismernie. Vojnits bárót

BÁCSMEGYEI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZOMBORBAN.

A „Bács megyei Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“ folyósít

törlesztéses jelzálogkölcsonöket 15—65 évig,
elfogad betéteket, leszámítol váltókat, előleget ad értékpapirokra.

osztatlan tisztelet illeti ezért a nyílt, férfias eljárásért.

De hát leszavazták az állandó választmány javaslatát. Ez a leszavazás nem olyan tragikus és végzetszerű ám! 80 szavazat ellen 82 szavazat esett a győztes Fernbach-indítványra. Ez összesen csak 162 szavazat, holott a törvényhatósági bizottságnak 600 tagja van. Ha Vojnits báró embereket toborzott volna, vagy ha az illetékes körök az állandó választmány javaslata mellett akciót indítottak volna, bizonyára lett volna 200 többségük Fernbach indítványa ellen. Ezt azonban senki sem akarta tenni, mert, úgy látszik, mindenki előtt az a cél lebegett, hogy egyhangú határozat hozassék s a hazafias kérdésben mellőztessék minden korteskedés.

Tehát sem Vojnits báró tiszta intenciója, sem a szavazatok száma nem teszi jogosulttá azt a feltevést, hogy az állandó választmány javaslatának bukása Vojnits báró bukása lenne.

Nem jogosult ez a feltevés azért sem, mert aki ismeri a hangulatot, az nagyon jól tudja, hogy még az a 82 szavazat sem irányult Vojnits báró ellen, mert ennek a 82 szavazónak legnagyobb része is teljes tisztelettel viseltetik az ő személye iránt s csak azért szavaztak az állandó választmány javaslata ellen, mert az ő meggyőződésük az volt, hogy a Fernbach indítványa a helyesebb. Ezekből a szavazatokból tehát semmiféle, Vojnits báróra blamirozó következtetést levonni nem lehet.

Számolnunk kell még azzal a jelenséggel, hogy Vojnits bárót felszólalásában minduntalan megszakították és szenvedélyes közbekiáltásokkal zavarták.

A mozgalomnak a vezetői a Fernbachok voltak. Róluk nem beszélünk; kritikái megjegyzéseink reájuk nem vonatkoznak. A Fernbachok ugyanis esaládjuk sulyánál, tekintélyénél és vagyoni helyzeténél fogva jogosultak arra, hogy a vármegyeháza nagytermében vezető szerepet játszanak valamely kérdésben. E mellett a közismert ellenzéki hazafiságuk talán indokolttá teszi azt is, hogy a mai politikai viszonyok között nézetük és szereplésük hevesebb formában nyilatkozik meg. De nem érheti őket kritika vagy gáncs azért sem, mert tiszta hazafiságuk fölötté áll annak a feltevésnek, mintha a politikát egyes személy ellen irányuló tüntetésre akarták volna felhasználni. Eljárásukban kétségtelenül csak a szeplőtelen hazafiság vezérelte őket.

Kritikánk azokra vonatkozik, akik kivetkőzve a politikai komolyságból, személyi motívumokat hoztak a közgyűlési terembe és megfelejtkezve a sok jóról, a melyet valamikor épen báró Vojnits István kegyelméből élveztek, talán sértett hiúságból, a ki nem elégitett ambíció nyomán fakadt keserűségből lármáztak, kiabáltak. Nos hát, amikor a lármának, a kiabálásnak legnagyobb részben ilyen volt az indító oka, akkor ezt a jelenséget sem lehet Vojnits báró hátrányára magyarázni, ellenkezőleg az ezen erkölcstelen jelenséggel szemben tanusított komoly és méltóságteljes modora csak előnyére és díszére vált eddig kivivott tekintélyének.

Vojnits István báró kora ifjúságától kezdve a közpályán működik. Teszi ezt nem haszonlesésből, hanem tiszta ambícióból, mert hisz nagy vagyona biztosítja számára a gondtalan életet. Ő e helyett az élet helyett nagy va-

gyonának jövedelmét a közügy szolgálatában költi el és igazán buzgó működést fejtve ki, száz gondot vesz a nyakába. A megyének mindig egyik legagilisabb fia volt; nagyarányu működést fejtett ki mint főispán s legutóbb országos fontosságú pozícióba emelkedve vett részt az országos politika intézésében. A kik ismerik, azok tudják, hogy nagy tehetségével mindig önzetlenül működött; tudják róla azt is, hogy legio az emberek száma, a kikkel jót tett. Vármegyénknek ő egyik legtekintélyesebb és legtiszteltebb alakja — bármit irjanak és beszéljenek is. A vármegye közönsége büszke reá és teljes tisztelettel viseltetik iránta most is, úgy, miként az előtt.

Ez a tárgyilagos igazság, az után a közgyűlés után!

*

Önzetlenül, tisztán a közvélemény iránt tartozó kötelességünkben folyólag mondtuk el a véleményünket. Vojnits bárónak mindig őszinte tisztelői voltunk; tiszteletünk nem változott, mert hisz Vojnits báró, amióta megvált a főispáni állástól, önzetlen működésével tekintélyben csak növekedett és tevékenységi köre csak szélesbedett. Tehát a régi tiszteletünk is természetszerűleg növekedett. Ha így van a dolog, akkor most is nyíltan meg kellett mondani véleményünket, a mely a vármegye közönsége nagy többségének is a véleménye. Meg kellett a véleményünket azért is mondani, mert nem engedhetünk egy embert ok nélkül mocskolni, piszkolni, nem engedhetjük, hogy a történelmet egyoldalulag, a vármegye közhangulata ellenére meghamisítsák.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Epedés.

Valami gyötör, kínoz, éget
S úgy szeretném elsírni néked!
Elédbe mégis némán állok,
Mert szavakat rá nem találok . . .

Ha szíved együtt érez vélem,
Megérted szótalan beszédem,
Hogy én elmondjam, nem is várod,
Szemembe nézel s — kitalálsz!

Balla Miklós.

Az uzsorás halála.*)

Irta: Türr Antal.

Zafranyek János, a vén tót, valahonnan a felsővidékről került „Bácsország“ közepébe. Neki is, mint a többi ivadéknak, egy üres tarisznyát akasztottak a nyakába és azt mondták:

— Vidis Magyarországot! — aztán utnak eresztették.

És ő Bácsország közepéig meg sem

*) Mutatvány szerzőnek most megjelent tárcakötetéből

állott. Egy faluban telepedett le, ahol megkezdte a mesterségét: drótozott-foltozott. Hanem ez kevés jövedelemmel járt, otthagya hát a szép falut és tovább vándorolt Bajáig. Ez a szép város megtetszett neki. Miért ne? Hiszen a nóta is azt mondja róla, hogy:

Baja város szép helyen van,
Mert a templom közepén van,
Körül-körül aranyesipke,
Rászállott a bús gerlice . . .

Itt aztán véglegesen tanyát vert magának. Baja akkor híres volt a buza, marha és sertéskereskedéséről, hát virágzó élet is folyt benne.

— Itt már meg lehet élni — mondta Zafranyek és mindjárt miskároló üzletet nyitott. Ez már szépen jövedelmezett. A garasokat egymásután rakta félre. Mikor már szép summa volt egy rakáson, vett egy házaeskát és a „Sumáron“ bérelt a várostól néhány holdnyi homokföldet. Minden évben többet s azokat újra albérletbe adta. Termett rajtuk bőven a kukorica. Ezt olesó pénzen megvette a bérlőitől s telerakta velők a kukoricagöréjét. Ez is szép haszonnal járt.

Később örökáron megvette a földeket

s ekkor már ur volt. Abbanhagyta a már nem hozzá illő miskárolást és sertéskereskedést üzőt. Ez az ipar disznómódon jövedelmezett. Különben akármire fogott is Zafranyek János, bolond szerencséje volt. Azt a markában tartotta és ki nem eresztette. Mig egyik-másik hasonló üzlet különféle csapások vagy rossz spekuláció miatt tönkre ment, addig az övé dusan virágzott. Mondták is sokszor: „Adj a tótnak szállást, kiver a házból.“ De ő evvel nem törődött és jót nevetett a markába.

Nem házasodott, mert félt a háztartás költségeitől. Agglegény maradt és csak egy fiatal gazdasszonyt tartott, aki vele együtt ellátta a házat meg a hizó disznókat. Néhány év múlva ezt is elkergette, mert félt attól, hogy meglopja és föleszi a vagyonát. Akkor aztán fogadott egy öreg anyókat, aki kevés fizetésért és csekélyke elemőzsiáért sokat tipegett-tapogott a ház körül és kifáradva a munkában, csak késő éjjeleken tért nyugalomra. De a hajnal azért már talpon taláta. Ez tetszett az ő uzsorás lelkének.

Igy multak el a hosszú évek és Zafranyek Janó már nagyon gazdag ember hírében

Megyénk tanfelügyelője a tüdővézesekért.

Arról értesültünk, hogy megyénk kir. tanfelügyelője Gráff Nikáz megleghangu szép fölhívást intézett a megyebeli tanítói karhoz, melynek figyelmébe ajánlja, hogy a József kir. herceg szanatórium egyesületnek azt a szép elhatározását, hogy ingyenes ágyalapítványt létesít a most és az ezután fölállítandó szanatóriumban a beteg tanítók és azok családja tagjai számára, — a tanítóságnak hálával és a viszont való segítség élénk érzésével kell fogadni. A mi megyebeli tanítóinknak mindent el kell követnie, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek jóvoltáért, visszaszerzendő egészségéért megalakuló országos liga minél nagyobb, minél hatalmasabb legyen. Ezt pedig a tanítók erőteljesen szolgálhatják, ha minél többen gyűjtik egybe a maguk működési helyén a tagokat. A magunk részéről is a legmelegebben hívjuk föl tanító karunk figyelmét a tanfelügyelő lelkes szózatára. Arról van szó, hogy évi két vagy négy koronás áldozatra egy ilyen szép célért a jó szívek kapacitálhatók-e? Nincs kétségünk abban, hogyha tanítói karunk szívét e szép ügy megnyerte, ők igen sokat tehetnek. Készséggel nyitjuk meg lapunk hasábjait, hogy e téren az érdemet elismerjük.

Gazdasági szakoktatásunk.

Egyre haladó és fejlődő iskolaügyünk kérdései közül alig van egy is, mely bennünket annyira érdekelne és oly közvetlenül érintene, mint gazdasági iskoláink szervezete. Tagadhatlan, hogy nem egy lépés vitte már hatalmasan előbbre — különösen a legutóbbi

évtizedben — gazdasági szakoktatásunk szervezetét, mindazonáltal még igen sok reformálni való akad, különösen az alsóbb gazdasági iskolák intézményén. Felső iskoláink, a négy gazdasági akadémia, a magyaróvári felsőbb szakiskola és a budai promologiai akadémia páratlan kiválóságú és éppen azért európai híré intézmények, de már az alsóbb gazdasági iskoláknak, az u. n. földmives iskoláknak számos, szinte helyrehozhatatlan hibájuk van. Ezek közül mindjárt a legelső, hogy a kiképzés nem eléggé gyakorlatias. Számos oly tárgyat tanítanak ezekben az iskolákban, melyekre az illető növendéknek, ki végtére is csak holmi kiscgazda lesz, soha világlétében nem lesz szüksége. A modern gazdasági gépek százféle faja, melyek azonban mind csak tudományos szempontból érdekesek, de gyakorlati hasznót nem jelentenek, bizvást elmaradhatna a tanítás anyagából, annál is inkább, mert ily gépek beszerzése amúgy is csak a legnagyobb gazdaságokban szokott előfordulni; holott a földmives iskolák növendékei ilyenekben alig kaphatnak alkalmazást.

Mellőzendő volna azután a konzervkészítés, gyümölcsaszalás és egyéb újabb gazdasági ág részletes oktatása, mert hiszen ezek egytől-egyig helyhez kötött foglalkozások, melyeknek csak az veszi hasznát, kit sorsa az illető vidékre visz. A gyümölcsaszalásnak pl. csak a nagy Alföldön van értelme, míg a konzervkészítésnek a zöldségtermő sík és nedves vidékeken van helye.

Szerény nézetem szerint az ilyen speciális gazdasági ágakat inkább vándortanítók útján kellene direkt a megfelelő vidék kiscgazdáival megismertetni, míg az iskolák tervéből, melynek mégis

legelsősorban általános érdekű tárgyakat kell tartalmaznia, törlendőek volnának.

Fontosnak tartanám azonkívül azt, hogy a tanítás nagyobb gondot fordítana az általános műveltséghez szükséges tárgyra. Hiszen igaz, hogy a gazdasáznak elsősorban szakembernek kell lennie, a gazdasági iskolának pedig szakiskolának; még sem fölösleges azonban, hogy az általános színvonal emelése céljából a jövőző gazdasznezdedék hivatása körén kívül eső tárgyakkal és tudományokkal is megismerkedjék. Szükséges ez már annál inkább is, mivel később, mikor már az életbe lépett és tulajdonképeni pályáján halad előre, amúgy se lesz alkalma, ideje és módja, hogy ismeretei körét szélesítse, gyarapítsa.

A fentebb előadottak természetesen az én privát nézeteim, de ép azért szívesen veszem, ha olvasóim és kartársaim közül akad, ki a kérdéshez hozzászól és a gazdasági szakoktatásról alkotott véleményét és nézeteit velem közli, illetőleg e lap hasábjain kifejti.

Jeleny Ede.

H i r e k.

Kulinyi Zsigmond emléke.

A vidéki hírlapírók országos szövetsége folyó hó 12-én Miskolcon tartott igazgatósági ülésén Szávay Gyula alelnök megnyitó beszédében a fájdalom és gyász hangján emlékezett meg Kulinyi Zsigmondnak, a szövetség alapítójának és elnökének elhunytáról s előre jelezte, hogy az ülés napirendjén kell javaslatot terjeszteni a közgyűlés elé a korán elhunyt elnöknek miként való megörökítéséről. Az igazgatósági ülés után tartott közgyűlés pedig Móra Ferenc szövetségi tag emlékbeszédének meghallgatása után egyhangulag elfogadta az igazgatóság javaslatait, nevezetesen: 1. megszerzi a megboldogultnak olajfestményü arcképét és a szövetség hivatalos helyiségében ünnepélyesen

állott a városban. Megvonta magától a falatokat, koplalt, fősvénykedett, csakhogy a bankókat rakásszámra gyűjttesse össze a ládafiában.

Hanem egyszer, ugy ősz tájban, nagyon megerőltette magát a dologban és ágyrakdött. És az ágy ugy megfogta, hogy többet nem is eresztette el. Már egy hete feküdt a leggyötrőbb lázban, de azért orvost a világerő sem hivatott volna.

— Az orvos meg a patika sok pénzbe kerül — mondta nyöszörögve az öreg anyóknak, aki folytonosan az ágya körül lebzsel.

— De én elhivom, itt lakik a szomszédban, mert már nem nézhetem a kínldását — rimázkodott a jó anyóka.

— Nem kell, nyögte tovább Zafranyek. Csak gyógyíts te, mert én szegény vagyok.

És az anyóka gyógyította a maga módja szerint: főzött neki kozmás rántott levest, kukorica-teát és ezerjófűvet. Persze, hogy ez a kotyvaszték még jobban elrontotta a beteg gyomrát. Egyre nyöszörgött, jajgatott és félt a haláltól. Mert meghalni éppen nem akart. Hiszen nem azért dolgozott, fáradozott, kop-

lalt az életben, hogy most a halál sújtsen végig a kaszájával a bankóhalmaz között!

Az öreg anyóka látván, hogy a gazdája egyik lábával már a sirban áll, — minden tiltakozása dacára is elszaladt az orvosért. Mikor az orvos megérkezett, Zafranyek János már félig eszméletlenül feküdt a párnái között. Kidülledt szemei üvegesen meredtek a szoba plafondjára.

— No, mi baj Zafranyek bácsi? — kérdezte az orvos kedélyes mosollyal.

— Beteg vagyok!

— Mi a baja?

— Fáj minden tagom — lihegte az öreg.

— Ez a végkimerülés — mondta az orvos komoly arccal, aki legott fölismerete a veszedelmet.

— Meghalok? — kérdé halkán Zafranyek.

— Az még messze van — vigasztalta az orvos. Majd megvizsgálom és irok orvos-ságot. Attól jobban lesz!

— Oh Istenem! . . . fohászodott a beteg.

— Nem kell kétségbe esni! Csak egyék és igyék jól, hogy erőre kapjon.

Zafranyek ez utóbbi szavaktól jobban megijedt, mint magától a haláltól. Ő egyék és igyék jól! Hát azért fáradozott, dolgozott, hogy most egyszerre fölegye és megigya mindazt, amit hosszú időn keresztül összekuporgatott? Abból nem lesz semmi sem — gondolta magában és lázas szemeivel a falnak fordult.

Máskor is beteg volt és meggyógyult magától. Most is ugy lesz!

Az orvos megírta a receptet, néhány szóval vigasztalta a beteget és eltávozott.

Kint a konyhában az öreg anyóka megragadta a kezét és könyes szemekkel kérdezte:

— Mi a baja a jó gazdának?

— Egy-pár nap alatt minden jó lesz — mondta az orvos, csak jól ápolgassa. De most hagyja aludni.

Mikor pedig elhagyta a házat, azt mondta magában:

— Ennek se kell már a patika.

Hát Zafranyek nem is hozatta el az orvos-ságot. Minek? Még azért is pénzt adjon, hanem ahelyett megfeszítette minden

elhelyezi; 2. Kulinyi Zsigmond nevéreől nevezett és időközönként külön összegek megszávozása által is növekedő alapot teremt, melynek évi kamataiból egy-egy elhunyt vidéki hírlapíró özvegyének nyújt segélyt; 3. a Kulinyi Zsigmond alap javára ezuttal 3000 koronát szavaz meg, melyet külön alapként kell kezelni; 4. megbizta az elnökséget, hogy művészi relieffel vagy mellszoborral díszítse Kulinyi Zsigmond síremlékét.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter a rémi anyakönyvi kerületbe Kovács Ferenc községi írnokot, a dunagárdonyiba pedig Lalic János községi írnokot anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

A karmeliták Boldogasszony-napi bucsuja. Vasárnap, e hó 16-án tartják a karmeliták fővédasszonyuk, a karmelhegyi Boldogasszonynak ünnepét, mely alkalommal az istentiszteleten résztvevő hívők teljes bucsuban részesülnek. Bucus napján délelőtt a magyar, német és bunyevác hívők részére énekes miséket szolgáltatnak a szerzetesek. Délután magyar nyelven szentbeszéd tartatik, melyet litánia és skapuláré körmenet követ. A bucsu napját követő héten mindennap fél 7 órakor litánia lesz a karmelitáknál.

Az erdélyi Kárpát-egylet kirándulói Zomborban. F. hó 10-én hétfőn az E. K. E. 12 csapatból álló turista társasága érkezett városunkba a délutáni vonattal, hogy városunk nevezetességeit megtekintve, utjokat tovább folytassák az Aldunára. Érkezésük alkalmával Popovits Sebő vezetése mellett egy bizottság fogadta az erdélyieket, akik miután a „Vadászkürt“-ben elszállásoltattak, városunk nevezetességeit szemléltek meg a fogadó bizottság kalauzólása mellett. Különösen a korszó, az Erzsébetliget és a megyeház előtti térség, valamint a vármegye épülete tetszett vendégeinknek. Este tisztelőkre a Vadászkürt kerthelyiségében társasvácsora volt, ahol a megjelent zombori fiatalokkal reggelig együtt maradt a turista társaság jó hangulatban. A másnap reggeli vonattal hagyták el városunkat vendégeink, hogy megkezdett utjokat most már Ujvidéktől a Dumán folytassák.

Adomány. A zombori iskolatársak féléves találkozója alkalmából Weiss Zsigmond budapesti kereskedő és iskolatársnak 100 koronás adományát a megbízottak hazafias célra, a zombori március 15-iki szabadságünnep rendezésének alapja javára szánták s azt a bizottság rendelkezésére bocsájtották.

Választás. Odry Károly monostorszegi segédjegyző a vajszka-bogyáni aljegyzői állásra egyhangulag megválasztott.

erejét és kívánszorgott az ágyból. Odatámolygott a pénzesasztalhoz, valahogyan kinyitotta annak a fiókját és kezdte olvasni a bankóhalmazt.

Egy... kettő... tíz... száz... A keze reszketett, a feje szédült és mikor arra gondolt, hogy ezt mind itt kell majd hagyni — egy nagyot sóhajtott, aztán lehajította a láztól égő fejét az asztalra és többé fel sem vette...

Mikor az öreg gazdasszony a szobába lépett és világot gyújtott, hogy megnézzze, hogy alszik-e még a jó gazdája, ott találta halva az asztalnál a temérdek bankó közt.

— Uram, ne vigy a kísértetbe!... mondta halkán és zokogó könyek között éberszette gazdáját. De Zafranyek János szíve már megszűnt dobogni...

Az öreg gazdasszony könnyei esurogtak, mint a nyári eső, künn pedig szomoruan hullott az őszi eső. A pókhálós falakra kísérteties árnyékokat vetett a pislogó gyertyafény és a lehulló nagy esőcseppek úgy kopogtak a zsindelyes ház rozoga tetején, mint mikor koporsót szegeznek...

Választás. Kanyó Ödön Kula község volt helyettes aljegyzője, Bajsa község aljegyzőjévé választott meg.

A kath. legényegylet mulatsága. A kath. legényegyletnek f. hó 16-án vasárnap az egylet kerthelyiségében tartandó műkedvelő előadására felhívjuk városunk közönségének figyelmét azon kérelemmel, hogy ezen üdvös intézményt az ünnepélyen való minél nagyobb számu megjelenésével pártolni szíveskedjék. Az egylet mulatságán a kerthelyiséget Czeisel József helybeli izraelita géplakatos-mester villanyos világítással látja el díjtalanul, kinek ezen nemeslelkű tette önmagát dícséri. A műkedvelő előadás próbái serényen folynak; a szereplőknek már ismert tehetsége biztosítékot nyújt arra, hogy a közönség élvezetes előadásban részesül.

Esküvő. Malonyai Béla zentai szolgabíró e hó 8-án esküdtött örök hűséget Szabó Juliska urleánynak Szegeden.

Uj gazdakörök. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület, mely gazdakörök alakításával Hesz Márton szentfülöpi tanítót bizta meg, az utóbbi időben 4 gazdakörrel gazdagodott és pedig: Dunacséb, Bulkeszi, Cservenka és Paripás községben. Nagyon is kívánatos lenne, hogy vármegyénk gazdaközönsége ezután a vármegye területén belül egy számottevő testületté alakulna.

Eljegyzés. Vettük a következő nászjelentést: Vámosi Lujza Bácsszentiván és dr. Pap Róbert Szeged, jegyesek.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. földmivelésügyi miniszter az „O- és újsziváci gazdakör“ alapszabályait jóváhagyta.

Kereskedelmi és iparkamara-ai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban megtartott teljes ülésében a szegedi máv. üzletvezetőségének kérelme folytán kimondotta, hogy Zomborban felállítandó vasuti szállító hivatal létesítését a kereskedelem és ipar érdekei szempontjából indokoltnak nem tartja. Ellenben Sztapár község előjáróságának azon kérelmét, hogy hetipiaccaira az állatfelhajtás engedélyeztetésék, pártolólaj terjesztette fel a kereskedelmi miniszteriumhoz.

Kioszk bérbeadás. A városi diszkertben lévő kioszk és melléképület folyó évi október hó 1-től számítandó 3 évre e hó 26-án d. e. 10 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevőségél betekintethők.

Elfogott pénzhamisítók. A kizsácsi rendőrség a napokban Kármán András ottani lakost éppen akkor csípte el, midőn az általa készített hamis 20 filléreseken tul akart adni. Lauermann Henrik kizsácsi rendőrvezető kiderítette, hogy Kármán András a hamis 20 filléres, 1 koronás és 5 koronásokat Cséman Samu ujvidéki lakos Silit Márkó ujvidéki lakos szállásán levő szolgájával készített olomból. Járőr az említett szállásra ment és kutatás alkalmával talált néhány darab hamisítványt és a hamisítványhoz szükséges gépeket. Tetteseket a rendőr járőr elfogta és a bűnjelekkel együtt az ujvidéki kir. ügyészségnek átadta.

A szerelem halottja. Megrendítő öngyilkosság történt a napokban Baján. Egy viruló szép ifju leány vetette el magát az életet, mert azt hitte, hogy az neki teher. Meleg Amálka, egy husz éves leány kedden délután kiment a Dunához és a magyar hajózási r. t. állomása és a esatorna torkolatánál egy dereglyéből a Duna hajjai közé vetette magát. A leány a habok között nyomtalanul eltűnt. Az öngyilkoságnak két fiu volt a szemtanuja, de mire ezek segítséget hiytak, Meleg Amálka már megszűnt élni. Az öngyilkosság állítólagos oka az, hogy egy fiatalember udvarolt neki, de a fiu szülei nem egyeztek bele a házasságba.

Értesítés. A gőzgépezélok és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, július hó 16-án d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

Az öreg bakák sorsa. Katonai körökben már döntöttek az öreg katonák sorsa felett. A terv szerint ama öreg katonákat, kiknek szolgálati idejük október elején lejár, haza fogják bocsátani és nem tartják vissza őket. Ellenben be fogják hívni ujoncok hiányában a póttartalékosokat tartós szolgálatra — bizonytalan időre.

A lovak közé esett. F. hó 12-én este 8 óra után nagy esődületet idézett elő Szabadkán a Batthyányi-utcában történt szerencsétlenség. Pusin Sándorné a Grecski-féle koresmahelyiség előtt várta fiát, míg a kőloiban mulatott. Hogy az idő könnyebben muljék, hatalmas ostorpattogatásokkal riasztgatta a lovakat, majd visszarántotta, amittől a lovak megvadultak. Végre azonban a lovak türelme is elfogyott s magukkal ragadva a kocsit, futásnak eredtek, de ugyanabban a pillanatban Pusinné a lovak közé, az utca kövezetére bukott s a kövezésre szánt gránitkövekben fején súlyosan sebesülve, eszméletlenül terült el. A szerencsétlenül járt asszonyt az első segélynyújtás után kocsin szállították haza lakására.

Hirdetmény. A zombor-vidéki lecsapoló társulat választmányának folyó évi június hó 28-án tartott ülésében 3. vjk. szám alatt hozott határozata alapján ezennel értesítetnek a társulati érdekeltek, hogy miután a társulat kötelékébe számos oly érdekelte tartozik, aki az alapszabályban megállapított — egy szavazatra jogosító — legkisebb foknál kevesebbel van érdekelve, kikre nézve ugy a törvény, valamint az alapszabályok megengedik azt, hogy önként összeállva csoportosulhatnak a közgyűlésen való jogaiknak gyakorlása céljából, felhivatnak ennelfogva ezen legkisebb foknál érdekeltek, hogy a vízjogi törvény 84. §. és a jóváhagyott alapszabályok 13. §. értelmében egyfelől önálló bejelentéseket, másfelől pedig a csoportosulásokat folyó évi július hó 1-től számítva július hó 21-ik napjáig bezárólag a községi előjáróságnál illetve Zombor város tanácsánál annál is inkább jelentsék be, mert ennek elmulasztása esetén a törvény és alapszabály idézett §§-nak rendelkezéséhez képest a közgyűlésen a községi előjáróság, illetve városnak kiküldöttei által fognak képviseltetni.

Az Istenek harcát és a görög istenek regényes történeteit kezdte a Világ Történelmének e heti füzeté s azzal a görögök története kezdődött meg. A görögök történetének ismerete az általános műveltséghez annyira hozzátartozik, hogy annak ismerete nélkül az ember csak félemler. Annak, aki a görögök s majd a rómaiak történetét kellemes, érdekes, könnyű előadásban akarja megismerni, különös figyelmébe ajánljuk ezt a munkát. Címe: A Világ Történelme. Irta Endrei Zalán. A munkából kívánatra mutatóványszámot ingyen küld A Világ Történelmének kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8. szám.

Makacs öngyilkos. Jérics Mihály szabadkai 23 éves fodrászsegéd néhány hét előtt beretvával felvágta lábán az ereket, de tettét idejekorán észrevették és az életnek megmentették. A makacs öngyilkos azonban folyó hó 7-én ismét öngyilkossági kísérletet követett el: gyufaoldatot ivott, ezuttal ismét idejekorán észrevették és megakadályozták, hogy az amýira gyűlölt életet magától eldobjassa. A mentők a kórházba szállították, hol gyors orvosi segély mellett csakhamar magához tért.

Szállítási hirdetmény. A szegedi II. honvéd kerületi parancsnokságnak f. évi 3596. hv. sz. rendelete folytán a kerület csapatai részére 1905—1906. évben szükséges zab, széna, alom és ágyyszalma, valamint tűzifa biztosítása iránt Nagybecskerek, Versece, Oravica, Pancsova, Lugos, Arad, Szabadka, Zombor, Ujvidék, Orsova és Baja állomásokon e hó folyamán ajánlati tárgyalások lesznek megtartva. A szállítási feltételek füzeté helyben a honvéd állomásparancsnokság irodahelyiségében tekinthető meg.

Mennyi vizet igyunk? Mindenki-nek minden nap kell vizet innia. Vannak, akik ezt kétségbevonják, de ezeknek meg kellene gondolniok, hogy más italokkal több vizet vesznek magukhoz, mint bármi egyebet. Sőt egynemely étel nagyrészt vízből áll. A vizivásra való hajlandóság természetesen függ az illetőtől is, meg a külső körülményektől is. Hogy milyen nagy hatással van e hajlamra a temperatura, mondanunk sem kell. A viznek sok betegségben való eredményes használata odavezetett, hogy a vizet minden baj orvosságának tartják s innen van, hogy nem mindig a kellő óvatossággal bánnak vele. A normális embernek, aki a bőr és tüdő útján testének nedvét elvesztette s ezt pótolni akarja, a vizivás mindig csak hasznos. Sok betegségnél, például a száraz, kinzó köhögéssel egybekötött légsógyuladásnál nagyobb mennyiségű folyadék ivása jelentékeny könnyebbülést okoz. Kevés meleg viznek ivása a lefekvés előtt sok embert az éjszakai köhögési rohamtól ment meg. Nem szabad azonban elfeledni, hogy némely betegségnél a nagymértékű vizivás valóságos káros. Különösen szívbajosokra áll ez, mert a gyöngye szív nem képes a sok vizet a vérkeringésbe hajtani. Ha szívbajos ember sokat iszik, szívműködés gyengülnek. De nemcsak a szeszes ital, hanem a víz mértéktelen élvezete is okozhat betegséget. Vannak betegségek, amelyeknél még nagyobb veszedelemmel jár a sok víz ivása, mint a szívbajnál, például a vesegyuladásnál. A tejkúra ajánlása is ezen a túlhaladott állásponton van. Worden tanár szerint ez mindig több kárt okoz, mint hasznot. A vese akut megbetegedésében csak nehezen képes nedvet elválasztani, bár ez egyének szerint ismét különböző lehet. Csak alapos vizsgálat döntheti el, hogy a vesebajos ihat-e vizet, vagy nem. Mindebből az következik, hogy bár a vizivás közönségesen fiziológiai, higiéniai és orvosi szempontból nagy haszonnal jár, némely esetben nagy kárt is okozhat. B. H.

Országos atletikai viadal Palicson.

Vasárnap, e hó 16-án rendezik a szabadkai „Bácska” atletikai klub országos sportversenyét Palicson. A verseny iránt nemcsak megyénk sport férfainak részéről, hanem a fővárosi és vidéki atléták részéről is nagy érdeklődés mutatkozik, mit az alábbi nevezések is bizonyítanak.

A fővárosi és vidéki atléták nagy előszere-ttel keresik fel a versenypályát, mivel a vidéki egyletek közül a szabadkai rendelkezik a legjobb erővel s így méltó ellenfeleket is képes kiállítani velök szemben. Szép és izgalmas küzdelmekben gyönyörködhetik majd 16-án a palicsi fűdő közönség.

Amint értesülünk, városunk sportegylete is küld ki egynéhány tagot kebeléből, hogy az egylet színeit képviselje.

A versenyre beérkezett nagyszámu nevezők közül addig is, míg a teljes összeállítást közöljük, megemlítjük, hogy a 100 yardos síkfutásra benevezett: Kéméndy, Nemes, Bertalan és Gruber, kiknek egyforma esélyük van a győzelemre. A diszkoszvetésre neveztek: Radó, Csorna, Horvátovics, Lucezer, Straus, Kozla és még számosan, a kiknek azonban az említettekkel szemben alig lehet győzelemre kilátásuk. Erős lesz az elsőségért való küzdelem e számban Kozla és Lucezer között, kiknek az eddig elért eredményeik alig pár centiméterrel különböznek. A magas ugrást, melyre Samody, Dáner, Koller, Nemes és dr. Gönczy kivül még számosan beneveztek, a legnagyobb valószínűség szerint dr. Gönczy, Magyarországnak 6 év óta ugró bajnoka nyeri el, ki a párisi és newyorki világversenyeken elért eredményei és bámulatos rutinja ez ideig még legyőzhetetlenné tett.

A 400 m. futást előreláthatólag Nagy József, ezen táv bajnoka nyeri el, kinek komoly ellenfele Mátray lesz, ki e hó 16-án először vesz részt atletikai küzdelemben. — Legerősebb lesz a küzdelem a távolugrásért, hol Samody, Magyarország bajnoka és Dáner Budapest székes főváros bajnoka mérkőz össze erejüket. Rajtuk kívül részt vesz még ezen versenyben Gruber, Nemes és Deák. A rudugrásban Szabó, Kavár, Terebessy, Ráró és dr. Gönczy küzdenek az elsőségért. Benevezett ezeken kívül Kis Imre is, ki 3 év előtt éppen a palicsi versenypályán legyőzte Kauser Jakabot, az akkori bajnokot. A súlydobásban Kozlának eddig egyedüli komoly ellenfele László, kinek rendkívül szorgalmas és kitartó trainingje könnyen eredményezhet meglepetést. A gerelyvetésben alkalma lesz közönségünknek Csorna Kálmán bajnok szép alakját és gyönyörű stílusát élvezni. Az egy angol mf. futásba Nagy József, Bodor Aladár és Mátrayn kívül Tóth István is benevezett, kinek acelas izmai és szívós kitartása megadja ezen versenyszám izgalmasságát, s előreláthatólag kemény dió lesz Tóth a fővárosi bajnokoknak.

Közgazdaság.

A gyümölcsfa trágyázása.

Mint minden növény, azonképen a gyümölcsfa is legtöbb táplálékát gyökerei útján a talajból veszi fel. Ugyszólván: minden mivelhető talajban van kisebb-nagyobb mennyiségben növények által felhasználható tápláló anyagok, amelyek elmállás útján kerülnek a talajba. A mindenre figyelmes mezőgazda számot vet azzal a körülménnyel, hogy a talajban levő ásványi sók elmállása csak úgy jöhet létre, ha ahhoz levegő, világosság s víz jut; tehát a kellő talajmivelés az, amely elsőrendű ténye a gyümölcsstermelésnél is.

„Őszi szántás fél trágya” — mondja a közmondás s igaza is van, ki ősszel szánt vagy ás, lehetőleg mélyen, annak meg vannak a biztosítékai arra, hogy gyümölcsfája nem marad meddő.

De ne feledjük el azt sem, hogy a gyümölcsfának mélyebben jár a gyökereik, mint p. o. a búzáé, tehát nem elégséges az, hogy csak a felalajt porhanyitjuk, javítjuk, hanem gondoskodni kell arról is, hogy az altalajba mélyen járó gyökerekhez is jussanak tápláló anyagok.

Nem ritkán hallottam panaszképen, hogy egyes gyümölcsfák termőképessége részben vagy teljesen megszűnt, ami sokszor csak arra vezethető vissza, hogy nincsen elegendő táplálékuk s a gyökerek oly talajrétegbe jutottak, ahol nincs felvehető anyag.

A talaj mélyebb rétegéhez nehezebben jutván levegő vagy nedvesség, az elmállás processzusa igen lassu s ugyancsak évek múltán a fa gyökerei is szaporodnak s így nagyobb a láplálék iránti igényesség. Okkal-móddal oda kell tehát törekedni, hogy a gyümölcsfák is rendszeres kezelésben részesüljenek trágya tekintetében.

A mezőgazdasággal foglalkozók előtt nem ismeretlen, hogy a legtöbb trágya a következő anyagokat tartalmazza, u. m.: légeny, foszfor, káli és mész, egyuttal azt is tudja, hogy amíg a légenytartalmu trágya a növekedést mozdítja elő, addig a többi anyagok a virágzat, illetve a gyümölcs fejlődését segítik elő.

A trágyaféléknek ilyenmő ismerete kézbe adja az okszerű és rendszeres trágyázás fon-alát is, melynek révén megállapítható az is, hogy melyik gyümölcsfaj mikor és milyen trágyázást kíván.

Mindenesetre számot kell vetni a helyi körülményekkel is, nevezetesen: hogy milyen az éghajlat, a talaj s hogy milyen trágya áll rendelkezésre olyan, amely nem drágítja az üzemet s elegendő jó minőségű.

Emez általánosságban előadottak után legközelebb rátérünk a részletek fejtegetésére és tekintettel a helyi viszonyokra, annál is inkább, mert vannak adataink, amelyek segítségével teljesen megvilágítható ez a kérdés is.

Csérer Gyula.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefonomok,

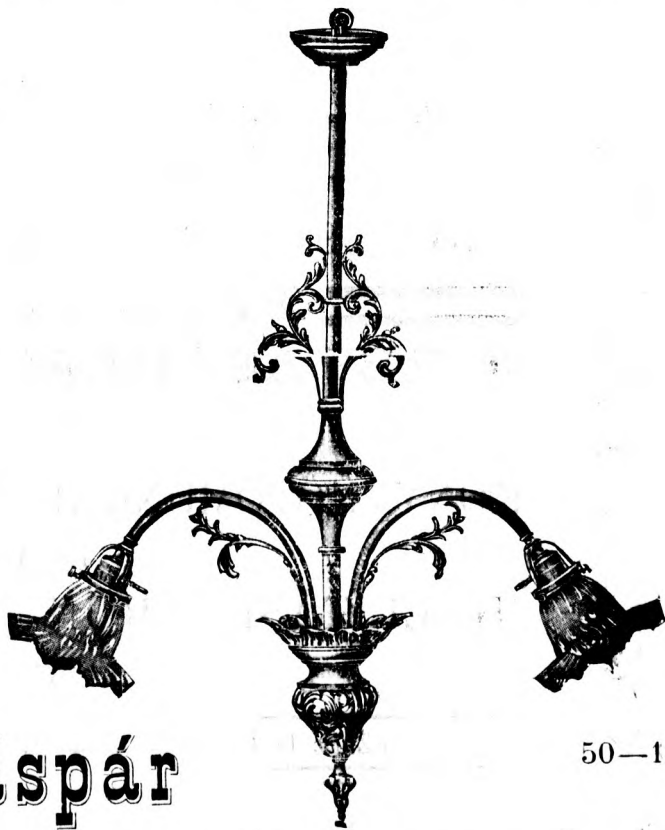
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

O l c s ó b b m i n t b á r h o l ! !

VILLANYOS LÁMPÁK!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jőnevű budapesti bronz-esillárgyárossal összeköttetésbe lépünk s raktárunkat dusan felszereltük a modernstylű valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali és fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a legolcsóbb árakon, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győzdtetjük meg.

Kulcsár Sándor cég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobb részben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbit ő rendezte be.

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:

Valódi TRIESZTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) **FUTÓK** és **SZÖNYEGEK**. — Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon“ lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermek-kocsik**; elegáns utazócikkek; **gyermekjátékok**; **borostyán-szipkák**, **tajtékpipák**. — A legfinomabb **bőr- és szövöttkecstyűk**; **harisnyák**

óriási választékban bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-19

Tessék meggyőződést szerezni.

S Z O L T A E L V E K I

A legpontosabb kiszolgálás!

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

Z O M B O R B A N

A V Á R M E G Y E P A L O T A J Á B A N .

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18. A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

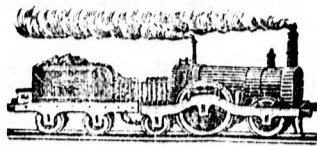
ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

1905

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1905. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.												Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55	10.00	
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	6.37	
	1.26	4.15		6.48	5.32	ind. SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	9.08	
	1.56	4.43		7.10	6.01	Csantavér		10.26	6.53		1.02	8.18	
	2.21	5.09		7.25	6.27	Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.41	7.31	
	2.47	5.36			7.05	Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.14		
	3.07	5.55		7.55	7.27	Verbász		9.06	5.37	8.39	11.57		
	3.28	6.17			7.46	O-Kér		8.41	5.13		11.39		
	3.45	6.34			8.13	Kiszács		8.21	4.54		11.21		
	4.06	6.55		8.37	8.34	érk. UJVIDÉK	ind.	7.46	4.30	7.56	11.00		

Oda Baja—Ujvidék												Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.		
	4.00	7.12	1.15	ind. BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50					
	4.11	7.22	1.25	Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42					
	4.25	7.35	1.38	Vaskut		8.53	2.59	6.26					
	4.51	8.00	2.01	Gara		8.32	2.37	6.00					
	5.09	8.17	2.16	Rigyica		8.17	2.17	5.35					
	5.37	8.45	2.39	Sztanisics		8.00	1.57	5.12					
	5.56	9.03	2.56	Gákova		7.36	1.28	4.40					
	6.15	9.22	3.14	Nenadics		7.15	1.08	4.16					
	6.25	9.32	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	(ind.)	7.05	1.25	4.05					
	2.31	6.57	3.51	ind. Zombor-vásártér	érk.	6.20	11.20				7.00		
	2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás		6.13	11.13				6.52		
	2.50	7.16	4.16	Zsárkóvár		6.04	11.04				6.41		
	3.06	7.30	4.30	Ó-Sztapár		5.56	10.56				6.32		
	3.35	7.49	4.49	Bresztovác		5.42	10.42				6.15		
	4.05	8.10	5.12	Hódságh		5.27	10.28				5.51		
	4.46	8.35	5.37	Parabuty		5.02	10.02				5.21		
	5.00	8.49	5.51	Paraza		4.43	9.45				4.43		
	5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	érk.	4.22	9.25				4.10		
	5.54	9.30	6.23	Bulkesz		4.04	9.09				3.26		
	6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán		3.50	8.55				3.11		
	6.50	10.10	7.03	Futtak		3.39	8.44				2.59		
	7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	ind.	3.10	8.16				2.20		
						2.45	7.51				1.40		

Oda Szabadka—Dálya												Vissza	
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	v. v.		
5.00	2.02	6.50	6.55	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.41	12.59	10.35				
5.25	2.26		7.25	Tavankut		6.17		12.37	10.09				
5.45	2.46	7.19	7.53	Bajmok		5.53	9.11	12.20	9.51				
6.16	3.17	7.41	8.32	Nemes-Militics		5.02	8.46	11.44	9.10				
6.30	3.31	7.53	8.50	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.27	8.51				
7.28	4.00	8.13		Prigl.-Szent-Iván			8.14	10.55	8.14				
7.42	4.13	8.23		Szánta			8.04	10.37	7.53				
7.54	4.24	8.33		érk. GOMBOS	ind.		7.55	10.25	7.40				
9.18	5.25	9.13		ind. ERDŐD	érk.		7.20	9.17	6.08				
9.30	5.37	9.23		érk. DÁLYA	ind.		7.09	9.05	5.50				

Oda Szabadka—Ó-Becse												Vissza	
v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.			
4.40	1.32	ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25								
5.08	2.00	Békova		8.07	4.58								
6.19	3.21	érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40								
7.47	5.27	Ada		5.26	2.19								
8.10	5.42	Mohol		5.05	2.02								
8.30	6.02	Bács-Petrovoszellő		4.39	1.37								
8.56	6.28	érk. ÓBECSE	ind.	4.10	1.10								

Oda Ó-Becse—Ujvidék												Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.			
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44						
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22						
5.27	10.48	5.10	Csurogh		6.15	11.47	7.03						
5.49	11.22	5.32	Zsablya		5.50	11.13	6.37						
6.04	11.45	5.47	Gospodince		5.31	10.44	6.21						
6.30	12.24	6.11	Temerin		5.14	10.20	6.04						
6.39	12.36	6.20	Járek		4.58	9.50	5.46						
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31						
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	érk.	4.42	9.24	5.23						
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	ind.	4.17	8.55	5.00						

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel												Vissza	
sz. v.	v. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.			
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01								
7.00	5.38	érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.38								
7.05	5.50	ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.33								
7.31	6.24	Káty		5.06	2.15								
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva		4.43	1.56								
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41								
8.11	7.18	Vilova—Gardinovee		4.04	1.26								
8.24	7.34	Lok		3.48	1.14								
8.37	7.50	érk. TITEL	ind.	3.32	1.00								

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka												Vissza	
v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	v. v.							
6.59	6.10	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.49	5.30								
7.21	6.33	Telecska		5.26	5.09								
7.42	6.58	Kula		5.14	4.57								
7.53	7.09	Béla-puszta		4.50	4.37								
8.06	7.28	Torzsa		4.37	4.26								
8.32	7.57	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.18	4.07								
8.49	8.15	Szilbás		3.51	3.43								
9.21	8.41	GAJDOBRA		3.39	3.31								
9.53	9.13	érk. PALÁNKA	ind.	2.55	2.45								

Oda Szabadka—Baja												Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	sz. v.			
4.50	1.47	7.00	ind. SZABADKA	érk.	9.29	12.48	10.28						
5.25	2.22	7.35	Csikéria		8.56	12.16	9.52						
6.03	2.54	8.07	Bács-Almás		8.34	11.55	9.22						
6.09	3.00	8.13	Almás		8.19	11.40	9.06						
6.33	3.26	8.42	Bikity-Borsód		7.54	11.15	8.38						
7.07	4.00	9.16	érk. BAJA	ind.	7.17	10.40	7.47						

Oda Szeged-Rókus—Zenta												Vissza	
sz. v.	v. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.							
4.20	1.40	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.45								
4.43	2.04	Rószke		8.28	5.23								
5.02	2.22	érk. HORGOS	ind.	8.07	5.05								
5.03	2.35	ind. HORGOS	érk.	7.57	4.49								
5.21	2.58	Bács-Martonos		7.39	4.31								
5.44	3.24	O-Kanizsa		7.25	4.17								
6.04	3.54	Adorján		6.56	3.53								
6.29	4.19	érk. ZENTA	ind.	6.30	3.28								

Oda Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica												Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.			
3.50	12.05	6.00	ind. KIS-KUN-HALÁS	érk.	5.44	2.27	10.24						
4.03	12.18	6.13	Kopolya		5.32	2.14	10.11						
4.20	12.35	6.29	Fehértó		5.16	1.57	9.54						
4.37	12.51	6.45	Terézhalom		5.00	1.40	9.37						
4.58	1.33	7.03	Jankovác		4.48	1.27	9.24						
5.25	2.03	7.23	Mélykut		4.18	1.24	8.50						
5.48	2.26	7.44	Rudics		3.56	1.21	8.21						
5.56	2.34	7.52	érk. BÁCZSÁLMÁS	(ind.)	3.46	1.20	8.10						
6.16	3.00		ind. Madarász puszta	érk.		11.21	7.40						
6.36	3.20		Bácsmadaras			11.01	7.20						
6.49	3.38		Sanac puszta			10.51	7.10						
6.57	3.46		Katymár			10.34	6.53						
7.17	4.11		Legyen puszta			10.21	6.40						
7.29	4.23		érk. RIGYICA	ind.									

A REKLÁM

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontosággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

**Költségvetések
és tervezetek ingyen!**

Eladó

a bezdáni „Nagysziget“ legelőn levő 91 darabból álló **marhaállomány**, mely áll fejős tehének, ökrök, bikák, tinók, üszők és borjúkból.

Bővebbet **Sztrilich Árpádnál Baján**, vagy **dr. Buják Józsefnél Zomborban.** 3-2

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori gör. kel. szerb egyház-köztség **1905. évi július hó 16-án délutáni 5 órára** saját helyiségébe nyilvános árlejtést hirdet, 120 köbm. I. osztályu cserfa hasáb és 180 köbm. I-ső osztályu tölgyfa hasáb beszerzése végett, mely fahasábok a zombori gör. kel. szerb egyház-köztség épület és a gör. kel. szerb népiskola épület udvaraiban 2 méternyi magasban és 20 méternyi szélességben, a szélén keresztvonással ellátva elhelyezendők lesznek.

Árlejtési bánatpénz fejében 168 korona leteendő. 3-3

Zomborban, 1905. július hó 5-én.

Pávloviits István, Maglits István,
könyvelő. hitközségi alelnök.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jelél.

Páris. 1904.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos. 20-12

Ajánlom kitűnő minőségű saját szerkezelű szőlőpermetezőimet, melyekből **14 év óta** körülbelül **20000** drb van forgalomban.

Nagy raktár

Kitűnő minőségű szőlőoltó gummiszalagokból és mindennemű permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pontosan eszközöltenek. * Régi permetezők becsereültenek. * Kölcsönképen használatra jó szerkezelű permetezők kiadatnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út 11.

ZOMBOR, Bajai-út 11.
BACSKA.

2 évi jótállás!!

Minden darabért

↳ Viszontelárúsítóknak külön megegyezés. ↳